

Hankintaoikaisuvaatimus Tiedonpuiston koulun teknisen työn laitteiden toimittajan valinnasta

Sivistyslautakunta 26.08.2026 § 86
378/02.08.00/2026

Valmistelija: talouspäällikkö Esa Ilanti, kaupunginlakimies Timo Lankinen, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Hankintaoikaisuvaatimus koskee Raision kaupungin päätöstä toimittajavalinnasta Tiedonpuiston koulun teknisen työn laitteiden hankinnassa. Hankinta on jaettu kahteen osa-alueeseen: 1) Pienet laitteet 2) isot laitteet.

Hankintapäätös tarjouskilpailussa annettiin 8.7.2026. Hankintapäätöksellä tarjouskilpailun voittajaksi valittiin kummallakin osa-alueella Step Systems Oy. Hakijan tarjous hylättiin tarjouspyynnön vastaisena, koska tarjous ei sisältänyt tarjouspyynnössä vaadittuja tietoja tarjottujen tuotteiden tuotemerkeistä ja -koodeista. Hakijan mukaan osa-alueen 2 tuotteet olivat pääosin yksilöity valmistajan, tuotemerkin ja mallin perusteella. Lisäksi tuotteiden osalta ilmoitettiin ne toimitettavan tarjouspyynnön mukaisilla varusteilla.

Ab Bäck & Co Oy on tehnyt Raision kaupungille hankintaoikaisuvaatimuksen, joka koskee sivistys- ja vapaa-aikatoimialan talouspäällikön viranhaltijapäätöstä 8.7.2026 § 76. Ab Bäck & Co Oy on jättänyt oikaisuvaatimuksen hankintapäätökseen 19.7.2026. Hakija on vaatinut, että Raision kaupunki oikaisee hankintapäätöstä osa-alueen 2 osalta ja arvioi sen kyseisen osa-alueen tarjouksen uudelleen.

Hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (2016/1397) 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintalain 132 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavarat, palvelut tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta.

Markkinaoikeuden oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että sisällöltään tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen sulkeminen tarjouskilpailusta ei ole ainoastaan hankintayksikön oikeus, vaan hankintayksikkö on tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi velvollinen sulkemaan tarjouskilpailusta tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen silloin, kun tarjouksen puutteellisuus tai tarjouspyynnön vastaisuus vaarantaa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun tarjousvertailussa (esim. MAO: 448/2023).

Hankintalain 74 §:n 2 momenttia koskevien esitöiden (HE 108/2016 vp s. 173 ja 174) mukaan tarjousten täsmittäminen ja täydentäminen on sallittua, jos kysymys on epäolennaisesta puutteesta, ristiriidasta taikka virheestä. Hankintayksikkö ei saa kuitenkaan sallia tarjousten olennaista muuttamista. Sallittua ei ole pyytää täsmennyksiä, korjauksia ja täydennyksiä siten, että menettelyllä on olennainen vaikutus tarjoajan asemaan.

Tarjouspyynnön kohdan "Hylkäämisperusteet" mukaan "Tarjous hylätään, jos tarjouspyynnössä esitetyt vaatimukset eivät täyty tai jos tarjous ei muilta osin vastaa tarjouspyyntöä".

Tarjouspyynnön liitteessä 2 Hintalomakkeen Ohje- välilehdellä todetaan "Tarjoajan tulee täyttää ja palauttaa tämä lomake täytettynä tarjouksen mukana ohjeiden mukaisesti" ja " Tarjoaja tulee antaa vastaukset keltaisella oleviin soluihin". Saman liitteen "Tuotteet"-välilehdellä on merkitty keltaisella muun muassa sarake, jonka otsikko on ollut "Tuotteen nimi ja koodi".

Hakijan oikaisuvaatimus on kohdistunut osa-alueeseen 2. Hakija ei ole kyseisen osa-alueen osalta kirjannut minkään tarjoamansa tuotteen osalta tarjoukseensa tuotekoodia. Sen sijaan hakija on monilta osin ainoastaan toistanut hankintayksikön Tuote-sarakkeessa ilmoitetun tarpeen, esim. tuotepositio 115, jossa hankintayksikön vaatimus on ollut "Seinäteline plasmalle" on kohtaan "Tuotteen nimi ja koodi" kirjoitettu "Seinäteline plasmalle pyydetyillä varusteilla".

Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksessaan, että tarjouspyynnön mukaan kaikkien tarjottavien tuotteiden ei ole tarvinnut olla valmistettuja tarjouksen jättöhetkellä, jolloin näillä tuotteilla ei ole myöskään voinut olla tuotekoodia. Hakijan tarjouksesta ovat puuttuneet kaikki tuotekoodit. Tarjoajan www-sivuilta on löydettävissä tuotekoodeja tarjouspyynnön tuotteille, joten tarjoajalla on ollut ainakin osa tuotekoodeista tiedossaan.

Hakija on vedonnut myös siihen, ettei hankintayksikkö ole määritellyt yksiselitteisesti, mitä termillä "nimi ja koodi" tarkoitetaan. Hankintayksikön näkemyksen mukaan termi on ollut riittävän yksiselitteinen, jotta alalla ammattimaisesti toimiva tarjoaja on pystynyt ymmärtämään, mitä tietoja hankintayksikkö pyytää. Hakijalla olisi ollut myös tarjousaikana kysymysvaiheessa mahdollisuus kysyä hankintayksiköltä täsmennystä hakijan mielestä epäselvään tarjouspyynnön kohtaan, mitä se ei kuitenkaan ole tehnyt.

Tarjouspyynnön vaatimus tuotekoodien antamisesta on ollut riittävän selkeä. Hakijan tarjouksesta ovat puuttuneet kaikki tuotekoodit. Hankintayksiköllä ei ole ollut oikeutta pyytää hakijaa täsmittämään tarjoustaan tarjousajan päättymisen jälkeen, koska kyseessä on ollut tarjouksen olennaisesta puutteesta, jolla on ollut olennainen vaikutus toimittajan asemaan. Mikäli hankintayksikkö olisi antanut hakijan täydentää tarjouspyynnön vastaista tarjoustaan, olisi se menetellyt hankintalain 3 §:ssä säädetyn tasapuolisuus- ja syrjimättömyysperiaatteen vastaisesti sallimalla tarjouksen jälkikäteisen muuttamisen.

Raision kaupunki katsoo, ettei hankintapäätös ole hakijan väittämin tavoin virheellinen. Hankintayksikkö on menetellyt tarjouskilpailussa hankintalain mukaisesti. Hankintapäätöstä ei oikaista.

Asian valmistelussa on hyödynnetty hankintaprosessissa mukana ollutta juristia.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää, että hankintaoikaisuvaatimus hylätään. Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.